

SUFU 27.08.2025

159/00.02.10.00/2025

Mer information:

undervisningschef Agneta Eklund, tfn 050 308 6262

planerare Henna Turunen, tfn 050 382 6265

fornamn.efternamn@grankulla.fi

I en motion undertecknat av fullmäktigeledamot Juha Pesonen med flera (17.3.2025) föreslås att bildnings- och välfärdssektorn utreder möjligheten att senarelägga och förenhetliga tiderna för när skoldagen börjar. Som motivering anges forskningsresultat och praktiska erfarenheter som visar att en senare start på skoldagen kan förbättra elevernas vakenhetsnivå, koncentrationsförmåga och arbetsro samt minska förseningar och frånvaro. Speciellt tonåringars naturligt senare dygnsrytm stödjer en förändring mot senare start på skoldagen.

Motionen föreslår att behov och möjligheter utreds separat för lågklasserna (årskurserna 1–6), högklasserna (årskurserna 7–9) och gymnasiet. Motionen bifogas som **bakgrundsmaterial** (på finska).

Nuvarande situation i Grankulla

Årskurserna 1–6

- I Grundskolan i Grankulla börjar första lektionen kl. 8:10 och sista lektionen slutar senast kl. 15:00.
- I Kauniaisten peruskoulu börjar första lektionen kl. 8:15 och sista lektionen slutar senast kl. 15:00.

Enligt grundskoleförordningen är skoldagen för årskurserna 1–2 högst 5 timmar och för övriga högst 7 timmar.

Årskurserna 7–9

- I Grundskolan i Grankulla börjar första lektionen kl. 8:15 och sista lektionen slutar senast kl. 14:30 eller 15:00 beroende på veckodag.
- I Kauniaisten peruskoulu börjar första lektionen kl. 8:15 och sista lektionen slutar senast kl. 14:15, 14:30 eller 15:50 beroende på veckodag.

Enligt grundskoleförordningen får skoldagen vara högst 7 timmar, men vid behov kan arbetsdagen för elever i årskurserna 7–9 tillfälligt vara längre.

Gymnasier

- I Kauniaisten lukio börjar första lektionen kl. 8:30 och sista lektionen slutar senast kl. 16:00.
- I Gymnasiet Grankulla samskola börjar första lektionen kl. 8:15 och sista lektionen slutar senast kl. 16:00 eller 16:15.

I gymnasierna kan starttiderna variera beroende på studerandes kursval.

Övriga anmärkningar

Årskurserna 7–9 i Grankulla är samlokaliserade med gymnasiet i samma byggnad, vilket kräver särskild uppmärksamhet vid tidsschema och lokalutnyttjande.

Morgonverksamhet ordnas från kl. 7:30 fram till lektionernas början.
Eftermiddagsverksamhet erbjuds från lektionernas slut fram till kl. 17:00.

Alternativ (exempelvis)

- Alternativ 0: Fortsatt nuvarande situation
- Alternativ 1: Flytta skolornas starttid senare för alla skolformer (t.ex. kl. 8:30 eller 9:00)
- Alternativ 2: Pilotera senare starttid exempelvis för årskurserna 7–9 i grundskolan
- Alternativ 3: Möjlighet till flexibel start, t.ex. vissa veckor eller perioder

Erfarenheter från andra kommuner

Flera kommuner i Finland har redan provat eller permanent ändrat skolornas starttid till senare. Exempelvis startar skoldagen i Forssa efter kl. 9, vilket minskat förseningar och morgonfrånvaro samt förbättrat elevernas vakenhet och koncentration. Skolor i Helsingfors och Tammerfors har också granskat och delvis senarelagt sina starttider. Erfarenheterna visar att särskilt elever i årskurserna 7–9 drar nytta av senare start, vilket stöds av forskning om tonåringars dygnsrytm. Dessa exempel kan utnyttjas vid planering och bedömning av eventuell pilot i Grankulla.

Bedömning av konsekvenser

Utredningen bör beakta:

- effekter på barns och ungdomars välbefinnande och ork
- effekter på studieprestationer och frånvaro
- effekter på undervisningsarrangemang och arbetstider
- effekter på morgon- och eftermiddagsverksamhet samt hobbyverksamhet
- effekter på lokalutnyttjande och samarbete med olika aktörer (t.ex. föreningar och idrottsverksamhet)
- samordning av lokaler och tidsscheman eftersom årskurserna 7–9 i grundskolan och gymnasiet är samlokaliserade
- eventuella ekonomiska konsekvenser av åtgärderna

I tidigare allmänna vårdnadshavar- (2022, 2025) och elevenkäter (2024) som gjorts inom bildningssektorn har öppna svar visat önskemål om senare start på skoldagen, särskilt i grundskolan. Vårdnadshavare upplever att senare start skulle förbättra deras barns välbefinnande och ork. I gymnasiets svar syns både stöd för senare start och önskemål att behålla tidigare starttid. Det är viktigt att göra en omfattande barnkonsekvensanalys där man undersöker förändringarnas effekter på barns och ungas vardag, lärande och jämlikhet. Det rekommenderas också att begära utlåtande från Grankullas ungdomsfullmäktige i ärendet.

Sammanfattning och fortsatta åtgärder

Bildnings- och välfärdssektorn initierar en utredning som helhetsmässigt bedömer effekterna av att senarelägga skolornas starttider. Utredningen inkluderar remissrundor med olika intressenter och en bedömning av genomförbarhet, fördelar och eventuella utmaningar med olika alternativ. Målet är att hitta en lösning som stöder elevernas välmående, undervisningens kvalitet och vardagens smidighet i Grankulla.

Direktör för bildning och välfärd Mikael Flemmich:

Svenska utskottet för fostran och utbildning godkänner svaret på fullmäktigemotionen. Utskottet sänder även svaret till stadsstyrelsen och -fullmäktige för kännedom och föreslår stadsfullmäktige att betrakta motionen som avslutad.

Beslut:

Bakgrundsmaerial:

Fullmäktigemotion

Distribution:

Stadsstyrelsen > stadsfullmäktige